

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W PGL LASY PAŃSTWOWE NADLEŚNICTWO GROTNIKI**

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych w ramach działalności edukacyjnej Nadleśnictwa Grotniki jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Procedura określa:
 - 1) najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa Małoletnich, będących uczestnikami zajęć edukacyjnych lub korzystających z innej oferty edukacyjnej realizowanej przez Nadleśnictwo Grotniki (zwane dalej: Nadleśnictwo) podczas których reprezentant Nadleśnictwa (m.in. pracownik, współpracownik, wolontariusz – zwany dalej Pracownikiem) ma kontakt z Małoletnimi;
 - 2) zasady weryfikacji pracowników mających kontakt z Małoletnimi.
3. Ilekroć w Standardach jest mowa o:
 - 1) Edukatorach leśnych – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Nadleśnictwie Grotniki mające kontakt z Małoletnim poprzez prowadzenie edukacji leśnej rozumianej jako całokształt wielowymiarowych, interdyscyplinarnych, holistycznych działań oraz procesów edukacyjnych wykraczających poza przekazywanie wiedzy czy informacji o środowisku leśnym, pracy leśnika i zagrożeniach płynących z niezrównoważonego korzystania z zasobów przyrodniczych;
 - 2) Koordynatorze – należy przez to rozumieć osobę sprawującą nadzór nad realizacją i przestrzeganiem Standardów Ochrony Małoletnich;
 - 3) Krzywdzeniu Małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
 - 4) Małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
 - 5) Opiekunie Małoletniego – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia w Małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy, opiekun grupy dzieci i młodzieży;
 - 6) Zajęciach edukacyjnych – należy przez to rozumieć przedsięwzięcia z zakresu edukacji leśnej społeczeństwa, prowadzone w różnych formach, np.: zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem, spotkania z leśnikiem w placówce oświatowej oraz poza nią, imprezy edukacyjne, wystawy, projekty edukacyjne oraz inne aktywności realizowane przez Nadleśnictwo Grotniki.
4. Za przygotowanie i wdrożenie Standardów w Nadleśnictwie Grotniki odpowiada Nadleśniczy.
5. Za nadzór nad realizacją i przestrzeganiem Standardów w Nadleśnictwie Grotniki ustanawia się Koordynatora w osobie Zastępcy Nadleśniczego Nadleśnictwa Grotniki.

6. Koordynator zapoznaje edukatorów leśnych ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami.
7. Dane Koordynatora podane są do wiadomości i znajdują się na stronie Nadleśnictwa Grotniki w zakładce kontakt (imię, nazwisko, e-mail, telefon).

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnim a pracownikami Nadleśnictwa oraz między Małoletnimi podczas zajęć

1. Pracownicy Nadleśnictwa mający bezpośredni kontakt z Małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw Małoletnich, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Małoletnich jakichkolwiek form przemocy słownej, a tym bardziej fizycznej.
3. Pracownicy Nadleśnictwa, o których mowa w pkt 1, mają obowiązek w szczególności:
 - 1) powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą Małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu;
 - 2) traktować każdego Małoletniego z należyтым szacunkiem, wspierając go w pokonywaniu trudności uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych;
 - 3) traktować każdego Małoletniego równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
 - 4) promować zasady „dobrego wychowania” i podejmować działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw;
 - 5) odnosić się do Małoletnich z szacunkiem;
 - 6) wysłuchiwać Małoletnich i starać się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
 - 7) nie zawstydzają Małoletnich, nie lekceważyć i nie obrażać;
 - 8) nie krzyczyć, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
4. Nadto Pracownicy Nadleśnictwa mają zakaz:
 - 1) utrwalania wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
 - 2) proponowania Małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z Małoletnimi lub w ich obecności;
 - 3) zapraszania nieznanym Małoletnich do swojego miejsca zamieszkania i utrzymywania z nimi relacji poza zajęciami.
5. Pracownicy Nadleśnictwa, powinni zwracać uwagę na niepokojące zachowania Małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu oraz na wszelkie podejrzenia

działania na szkodę Małoletniego przez: pracownika, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych, innego Małoletniego.

6. W zależności od potencjalnego sprawcy nadużyć wskazanych w ust. 5 niniejszego paragrafu powinni podjąć próbę kontaktu z Małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli Małoletni próbuje nawiązać kontakt z pracownikiem, powinien on go wysłuchać i w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji Małoletniego.
7. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Nadleśnictwa mający kontakt z Małoletnimi.
8. Małoletni uczestniczący w zajęciach organizowanych przez Nadleśnictwo zobowiązani są do odnoszenia się do siebie z szacunkiem, oraz powstrzymywania się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą innych osób i powodować u nich poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu. Jakakolwiek przemoc fizyczna czy psychiczna jest zakazana.

§ 3

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego pracownik Nadleśnictwa ma obowiązek niezwłocznego poinformowania Koordynatora o tym fakcie w formie ustnej, a także formie pisemnej, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej.
2. Po przekazaniu informacji o której mowa w ust. 1 Koordynator powinien:
 - 1) **w przypadku podejrzenia, że życie Małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu**, niezwłocznie poinformować Nadleśniczego oraz odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Podjęte czynności dokumentuje się w formie notatki.
 - 2) **w przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez pracownika lub współpracownika Nadleśnictwa**, odsunąć od wszelkich form kontaktu z Małoletnim (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez powołaną przez Nadleśniczego Komisję (skład min. 3 osobowy), która potwierdzi nieprawidłowość, Nadleśniczy w zależności od ustalonej nieprawidłowości powiadamia o nich właściwe służby oraz rozważy rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. W postępowaniu wyjaśniającym słucha się świadków oraz analizuje wszelkie dostępne materiały dowodowe w tym przeprowadza rozmowę z Małoletnim i jego opiekunami prawnymi. W skład Komisji mogą być powołani prawnicy, psychologowie i inni specjaliści oraz niezwiązani ze sprawą pracownicy Nadleśnictwa. Z przebiegu postępowania sporządza się protokół.
 - 3) **w przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną)** w pierwszej kolejności informuje o krzywdzeniu opiekunów prawnych Małoletniego i ustala się z nimi sposób postępowania. Jeśli zgłoszenie dotyczy opiekunów prawnych Małoletniego, lub nie są oni zainteresowani pomocą Małoletniemu, sporządza wniosek o wgląd w sytuację

rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego lub wdraża procedurę wskazaną w pkt 1 niniejszego paragrafu. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji podmiotów do których sprawa została przekazana. Koordynator dokumentuje podjęte czynności w formie notatki.

- 4) **w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez innego Małoletniego podczas zajęć edukacyjnych** lub innych opcji edukacji organizowanej przez Nadleśnictwo (np. na zajęciach grupowych, czy aktywnościach na stoiskach), pracownik który powziął informację o zagrożeniu powinien niezwłocznie poinformować o zdarzeniu opiekuna Małoletniego obecnego podczas zajęć oraz Koordynatora. Koordynator weryfikuje dalsze postępowanie opiekuna, a w przypadku powzięcia wiadomości o braku wdrożenia Procedur Ochrony Małoletnich obowiązujących w jego placówce, Nadleśniczy powołuje Komisję celem weryfikacji sprawy. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, która potwierdzi nieprawidłowość, Nadleśniczy w zależności od ustalonej nieprawidłowości powiadamia o nich właściwe służby. W postępowaniu wyjaśniającym słucho się świadków oraz analizuje wszelkie dostępne materiały dowodowe w tym przeprowadza rozmowę z Małoletnim i jego opiekunami prawnymi. W skład Komisji mogą być powołani prawnicy, psychologowie i niezwiązani ze sprawą pracownicy Nadleśnictwa, a skład osobowy Komisji to minimum trzy osoby. Z przebiegu postępowania sporządza się protokół.

§ 4

Internet i ochrona wizerunku Małoletnich

1. W Nadleśnictwie podczas zajęć edukacyjnych nie udostępnia się Małoletnim dostępu do komputerów ani do sieci WI- FI.
2. Pracownik Nadleśnictwa nie może utrwalać wizerunku Małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu Małoletniego) przebywającego na terenie prowadzonych zajęć bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Małoletniego.
3. Upublicznianie wizerunku Małoletniego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie wideo) m.in. na portalach społecznościowych czy stronach www jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Małoletniego.
4. Jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie i upublicznienie wizerunku Małoletniego nie jest wymagana.

§ 5

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz zaznajamiania z ich treścią pracowników

1. Nadleśniczy obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować pisemnie.
2. Koordynator jest odpowiedzialny za przygotowanie edukatorów leśnych do stosowania Standardów.

3. Koordynator monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Edukatorzy leśni mogą przekazywać do Koordynatora swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
5. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Koordynator przekazuje Nadleśniczemu.
6. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Nadleśniczy.
7. W ramach przygotowania pracowników Nadleśnictwa do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza się szkolenie.

§ 6

Postanowienia końcowe

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla edukatorów leśnych, Małoletnich i ich opiekunów.
2. Standardy zostają udostępnione w siedzibie Nadleśnictwa Grotniki oraz na stronie internetowej w wersji pełnej oraz skróconej.
3. Opiekunowie Małoletnich przed zajęciami edukacyjnymi mają obowiązek zapoznania Małoletnich ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby Małoletni mogli je zrozumieć, niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
4. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego.
5. Z uwagi na incydentalny kontakt Pracowników Nadleśnictwa z Małoletnimi – dalsze kroki w tym ustalenie planu wsparcia Małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia, w zakresie nie objętym w § 4 pozostawia się właściwym podmiotom i instytucjom, do których została przekazana sprawa.
6. Każdy pracownik/współpracownik Nadleśnictwa przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków związanych z Małoletnimi podlega weryfikacji w sposób określony w zasadach rekrutacji określonych w załączniku nr 1.
7. Nadleśnictwo zobowiązuje wszystkich pracowników i współpracowników do zapoznania się z Standardami Ochrony Małoletnich i przestrzegania ich.
8. W przypadku korzystania z usług podmiotów trzecich celem organizowania zajęć dla Małoletnich Nadleśnictwo wymaga, aby podmiot ten zaakceptował niniejszy dokument i zobowiązał się (w tym własnych pracowników i współpracowników delegowanych do wykonywania zadań na rzecz Nadleśnictwa) do przestrzegania jego zapisów, w szczególności weryfikował niekaralność pracowników podejmujących się działań z Małoletnimi.

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do innej działalności na innej niż stosunek pracy podstawie, związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi na pracodawcy ciężą obowiązki określone w ust. 2-8.
2. Pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata do pracy lub innej działalności, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu Małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
3. Kandydat do pracy lub innej działalności przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, o której mowa w ust. 3, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, przedkłada pracodawcy ponadto informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Osoba, o której mowa w ust. 3, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 3, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
9. Informacje, o których mowa w ust. 2, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 3-7, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności

SKRÓCONA WERSJA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

Osoby, z którymi masz kontakt w Naszym Nadleśnictwie, powinny zachowywać się grzecznie i z poszanowaniem Twoich potrzeb. Zależy nam aby nasze spotkania przebiegały w dobrej atmosferze i poszanowaniem godności wszystkich osób podczas zajęć edukacyjnych oraz innych aktywności realizowanych przez naszą jednostkę.

- Nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób.
- Masz prawo być traktowane tak samo jak wszystkie inne dzieci.
- Masz prawo do zadawania pytań pracownikom Nadleśnictwa.
- Pracownikom nie wolno stosować wobec Ciebie przemocy.
- Masz prawo do informacji i prawo do prywatności.
- Pracownikom nie wolno bez zgody Twojej i Twoich Rodziców/Opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.
- Pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji ani używać ich w Twojej obecności.
- Pracownikom wolno Cię dotykać tylko za Twoją zgodą lub w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.
- Pracownikom nie wolno Cię bić, szturchać, popychać ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz.
- Pracownicy mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą.
- Pracownikom nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania, ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.

Pamiętaj, że lubimy Cię takim jaka/i jesteś. Podczas zajęć po Twojej stronie leży również obowiązek kulturalnego zachowania względem innych Dzieci i Dorosłych. Chcemy, żebyście się do siebie odnosili z szacunkiem, oraz m.in. nie bili, nie szturchali, nie krzyczeli i nie dokuczali. Jakakolwiek przemoc fizyczna czy psychiczna jest zakazana.

Kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym innemu pracownikowi, który Cię wysłucha i pomoże! Możesz także napisać do nas na adres e-mail: michal.twardowski@lodz.lasy.gov.pl.